

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ZIĘBICACH**

z dnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
oraz przeciwdziałania narkomanii i problemom społecznym
Gminy Ziębice na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn.zm.) Rada Miejska w Ziębicach uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i problemom społecznym Gminy Ziębice na rok 2021, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ziębic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Ziębicach oraz publikację na BIP Ziębice.

RADCA PRAWNY
mgr Adam Fluszczyński

**Program profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych
oraz przeciwdziałania narkomanii i problemom społecznym
Gminy Ziębice na rok 2021**

Podstawa prawna:

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U z 2019 r, poz. 2277 z późn. zm.)

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050)

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.)

Problemy wynikające z picia alkoholu oraz stosowania środków uzależniających stanowią duży procent zjawisk życia społecznego mieszkańców Gminy Ziębice. Do nich dochodzą również w różnym nasileniu zjawiska agresji, przemocy domowej, zmniejszenie poczucia bezpieczeństwa społecznego, przestępstwa popełniane pod wpływem alkoholu bądź narkotyków, łamanie prawa związane ze sprzedażą alkoholu, deprawacja nieletnich, uzależnienia od elektroniki, hazardu, zaburzenia łaknienia.

I. Diagnoza

Na dzień 01 stycznia 2020 r stan ludności gminy Ziębice wynosił 16438 osób, z tego 2620 to osoby niepełnoletnie, przed 18 rokiem życia.

W 2020 roku na terenie gminy funkcjonowało 40 punktów sprzedaży napojów alkoholowych – 9 gastronomicznych i 31 sklepów z alkoholem. (Limit uchwalony przez Radę Miejską w Ziębicach wynosi 105 punktów – 80 sklepów i 25 lokali gastronomicznych. W roku 2020 wydano 3 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż alkoholu.

Łączna wartość sprzedanego alkoholu w roku 2019 (na podstawie oświadczeń składanych przez przedsiębiorców do dnia 31 stycznia 2020 roku) wyniosła 13.714.158,37 zł. Liczba ta systematycznie wzrasta.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ziębicach podjęła 74 interwencje związanych ze zgłoszeniami nadużywania alkoholu w roku 2020.

W 2017 roku Gmina Ziębice zleciła sporządzenie diagnozy problemów społecznych. Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego oraz zjawiska przemocy. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie czterech komplementarnych badań, zrealizowanych wśród trzech grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Badania zostały przeprowadzane w listopadzie 2017 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 380 osób.

Niepokojącym zjawiskiem wśród mieszkańców Gminy Ziębice jest przekraczanie spożycia dziennej standardowej porcji alkoholu. W przypadku kobiet zaleca się nie przekraczanie jednej porcji w ciągu dnia przez pięć kolejnych dni w tygodniu, zachowując dwa dni abstynencji, natomiast mężczyźni nie powinni przekraczać dwóch porcji w ciągu dnia przez kolejnych pięć dni w tygodniu zachowując dwa dni trzeźwości. Ponad 53% mieszkańców deklaruje, że wypija więcej

niż zalecana porcja standardowa na dzień. Wskazywać to może na problem nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Ziębice.

Kolejnym zjawiskiem wymagającym podjęcia działań profilaktycznych jest podejmowanie pracy pod wpływem alkoholu. **Aż 8% respondentów wykonuje swoje obowiązki zawodowe będąc pod wpływem alkoholu.**

Innym zjawiskiem jest prowadzenie pojazdów przez osoby pod wpływem alkoholu. **Aż 20% mieszkańców twierdzi, że zdarzyło się im prowadzić samochód po wypiciu alkoholu.**

Z zebranych i opracowanych danych wynika, że osoby niepełnoletnie i pod wpływem alkoholu mogą kupić alkohol na terenie gminy. Stanowi to złamanie prawa w myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w której art. 15, mówi: *Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych: 1) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwym; 2) osobom do lat 18 [...].*

Z przedstawionych rezultatów badań wynika, że **25% mieszkańców było świadkami spożywania przez kobiety w ciąży alkoholu.** Zaleca się ośrodkom zdrowia publicznego informowanie kobiet w ciąży o skutkach nadużywania alkoholu. Należy przekazać informacje na temat alkoholowego zespołu płodowego FAS jako konsekwencji picia alkoholu w okresie ciąży przy użyciu ulotek i plakatów dostępnych w widocznych miejscach.

Należy zwrócić na problem nikotynowy wśród mieszkańców. 20% deklaruje, że codziennie sięga po papierosy, a 31% z nich próbowało wielokrotnie rzucić palenie, bezskutecznie. Jak wynika z badań, 12% mieszkańców ma za sobą inicjację narkotykową, gdzie najczęściej sięgali po marihuanę.

Znaczącym problemem w Gminie Ziębice okazał się problem przemocy wśród mieszkańców. Jak wynika z analizy danych, 15% mieszkańców zna osobę w swoim otoczeniu doświadczającą przemocy domowej, zaś aż 6% samemu jej doświadczyło.

Według rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 roku, główne zadania gminy w tym zakresie to: zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu; udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

II. Planowane działania na rok 2021

Harmonogram realizacji

Programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i problemom społecznym Gminy Ziębice na rok 2021

L p	Zamierzenia (zadania)	Sposoby realizacji	Osoby lub instytucje odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Oczekiwane efekty
		1. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego „Gminne Centrum Pomocy” w Ziębicach przy ul. Wojska Polskiego 10	Pełnomocnik GKRPA	Cały rok	Zwiększenie dostępności do bezpłatnych usług prawnych, terapeutycznych i psychologicznych
I	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	1. Motywowanie do leczenia, korzystania z terapii i fachowej pomocy osób uzależnionych i współuzależnionych	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Punkt Konsultacyjny „Gminne Centrum Pomocy”	Cały rok	Większa liczba osób podejmujących leczenie.
		2. Kierowanie osób nadużywających alkoholu zgłoszonych Komisji na rozmowę do terapeuty uzależnień oraz psychologa.	Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	Cały rok	Większa świadomość choroby.
		3. Szkolenia dla członków Komisji, zespołów interdyscyplinarnych, osób prowadzących zajęcia w grupach (elementy socjoterapii)	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wg potrzeb	Większa liczba osób podejmująca zmiany w zachowaniach alkoholowych, zajęcia grupowe pomagające osobom współuzależnionym
II	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień i przemocy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w	1. Udzielanie konsultacji i wsparcia ofiarom przemocy i uzależnień w Punktach bezpłatnego poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego i prawnego	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Punkt Konsultacyjny „Gminne Centrum Pomocy”	Według potrzeb	Więcej osób podejmujących działania prawne i społeczne ograniczające przemoc i uzależnienia, dostępność fachowego poradnictwa.

	rodzinie.	2. Organizowanie form zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych – terapia manualna, warsztatowa, sportowa, elementy socjoterapii i integracji społecznej - dofinansowywanie takich zajęć	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i osoby przez nią wyznaczone	Cały rok	Reintegracja społeczna dzieci, mniej zachowań dysfunkcyjnych, łagodzenie stresu związanego z współzależnictwem, pomoc w funkcjonowaniu w środowisku
		3. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych w świetlicach przyszkolnych	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kadra pedagogiczna szkół	Wg. potrzeb	Ograniczenie zachowań ryzykownych, lepsze wyniki w nauce.
III	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	1. Wspieranie programów szkolnych z zakresu profilaktyki alkoholowej, „dni rodziny” festyny i kampanie.	Dyrektorzy szkół	Cały rok	Zwiększenie przekonań normatywnych ograniczających sięganie po alkohol, wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych
		2. Organizowanie i realizacja lokalnych działań profilaktycznych.	Dyrektorzy szkół	Wg potrzeb	
		3. Akcja informacyjno – profilaktyczna wśród sprzedawców napojów alkoholowych	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	II półrocz e 2021	
		4. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki problemowej w szkołach i świetlicach, szczególnie skierowanej do rodziców.	Dyrektorzy szkół	Wg potrzeb	Ograniczenie kontaktów z środkami psychoaktywnymi
IV	Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń	Kontrola punktów sprzedaży alkoholu - zakup kontrolowany	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wg potrzeb	Kontrolowanie dostępności alkoholu dla osób nieletnich
V	Koordinowanie Gminnej Polityki Społecznej w	1. Wynagrodzenie Gminnej Komisji r.p.a. (ryczałt).	Pracownik merytoryczny Urzędu	Cały rok	Większa skuteczność realizowania

	zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi	2. Wyjazdy służbowe Komisji związane z problemowymi sytuacjami	Pracownik merytoryczny Urzędu	Wg potrzeb	gminnej polityki społecznej i przeciwdziałania alkoholizmowi.
		3. Udział członków komisji i pracownika merytorycznego Urzędu w szkoleniach i konferencjach.	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownik merytoryczny Urzędu	Wg potrzeb	
		4. Zakup materiałów biurowych i informacyjnych, kampanii, programów	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wg potrzeb	
VI	Sporządzenie diagnozy problemów społecznych	Zlecenie sporządzenia diagnozy – wymóg ustawowy	Pracownik merytoryczny Urzędu	Cały rok	Wytyczne do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki.

III. Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277)

1. Członkom GKRPA za udział w posiedzeniach Komisji przysługuje wynagrodzenie w formie diety w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę ogłoszonego w Dzienniku Ustaw w drodze rozporządzenia rady ministrów. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest obecność na posiedzeniu udokumentowana podpisem na liście obecności. Członkom komisji uczestniczącym w wyjazdach związanych z zadaniami GKRPA przysługuje zwrot kosztów podróży, którego podstawą jest potwierdzona i rozliczona delegacja służbowa.
2. Działania na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu – w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i uchwały Rady Miejskiej w Ziębicach w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz w sprawie zasad na terenie miasta i gminy Ziębice miejsc i warunków sprzedaży napojów alkoholowych.
3. Działania prewencyjne zwiększające poczucie bezpieczeństwa publicznego.
4. Interwencje i rozmowy motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu.

IV. Termin realizacji Programu

Niniejszy program obowiązuje od 01 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Poszczególne działania realizowane będą przez cały rok. Ich realizatorem będzie Gmina Ziębice (Urząd Miejski, Gminne Centrum Edukacji i Sportu, Ziębickie Centrum Kultury, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny „Gminne Centrum Pomocy”).

V. Środki finansowe na realizację Programu

Na realizację Programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i problemom społecznym Gminy Ziębice na rok 2021 wykorzystane będą środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych na rachunek gminy. Zostały one ujęte w projekcie budżetu Gminy Ziębice na rok 2021 w dziale 851 Ochrona zdrowia – rozdział 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi (220.000 zł) oraz w rozdziale 85153 zwalczanie narkomanii (20.000 zł).

Sporządziła: Barbara Rak

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską.

BURMISTRZ ZIĘBIC
M. Szpilewicz
Mariusz Szpilewicz